

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

10 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Tighinean Sorin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 ianuarie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Botezatu Anatolie Xxxxx, născut la xxxxx, originar din s. Xxxxx r-l Xxxxx, domiciliat or. Xxxxx str. Xxxxx ap.xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 15.04.2015 – 26.10.2016

2. instanța de apel: 24.11.2016 – 21.03.2018

29.11.2018-29.01.2020

3. instanța de recurs: 04.06.2018 – 30.10.2018

05.05.2020-10.11.2020

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Dondușeni din 26 octombrie 2016, Botezatu Anatolie Xxxxx a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 335 alin. (1) și art. 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost lăsată fără soluționare acțiunea civilă înaintată de reprezentantul SA „Red Nord-Vest”.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Botezatu A. se învinuiește conform rechizitoriului că, fiind numit în baza ordinului conducerii SA „RED Nord-Vest” nr. 97-p din 21.04.09, în funcția de director adjunct FRED Dondușeni pe furnizarea energiei electrice, dispunând în corespundere cu pct. 1.4 și pct. 3.6 ale fișei de post directorului adjunct FRED pe furnizarea energiei electrice, aprobate la 23.01.2013 de conducerea SA „RED Nord-Vest”, de drepturi și obligații în vederea realizării acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, încalcând flagrant cerințele imperative ale Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010 (în continuare Regulament) prevăzute de următoarele puncte: pct. 20 al Regulamentului, potrivit căruia lucrările de

proiectare, de montare și de recepționare a instalațiilor de utilizare și de racordare, precum și cele de extindere sau de modificare a acestora se efectuează cu respectarea documentelor normativ-tehnice obligatorii, cheltuielile fiind suportate integral de către consumatorul final; pct. 54 al Regulamentului, în corespundere cu care în scopul racordării instalațiilor electrice ale unui solicitant la rețeaua electrică, solicitantul este obligat să obțină de la operatorul de rețea avizul de racordare, conform modelului stabilit în Anexa nr. 3 la prezentul Regulament. Este necesară obținerea avizului și în cazul solicitării majorării puterii electrice pentru un loc de consum. În scopul obținerii avizului de racordare, solicitantul va depune o cerere, în scris, la oficiul operatorului de rețea, care va cuprinde obligatoriu numele, prenumele solicitantului sau denumirea întreprinderii și adresa locului de consum; scopul utilizării energiei electrice; puterea electrică solicitată; categoria de fiabilitate a furnizării; curentul electric solicitat (trifazat sau monofazat); pct. 61 al Regulamentului conform căruia montarea instalației de racordare se efectuează după achitarea de către solicitant a cheltuielilor pentru montarea instalației de racordare, conform devizului de cheltuieli, întocmit de operatorul de rețea, în baza documentului de proiect, cu respectarea principiilor stabilite în Metodologia de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de întreprinderile de distribuție a energiei electrice, aprobată în conformitate cu legea, Anatolie Botezatu, folosind intenționat situația de serviciu și bunurile organizației în interesul lui Leonid Cotorcea, cu care se află în relații de rudenie, urmărind direct scopul scutirii lui nejustificate de la achitarea costului serviciilor ce urmau a fi efectuate în folosul și din contul ultimului, în lipsa cererii consumatorului dat privind eliberarea avizului de racordare, fără întocmirea devizului de cheltuieli și fără achitarea prealabilă a costului lucrărilor de montare a instalației de racordare, a organizat executarea pe 05 septembrie 2013 de la ora 10:30 min până la ora 14.00 min, de către personalul sectorului nr.2 FRED Dondușeni la marginea satului Fîntînița, r-nul Drochia, a lucrărilor de montare a doi piloni de beton armat foști în folosință suplimentari și accesoriilor la o linie electrică aeriană de 0,4 kv și realimentarea de la postul de transformare nr.273 la postul de transformare nr.272 a depozitului pentru păstrarea cerealelor, amplasat în extravilanul satului Fîntînița, r- nul Drochia, înregistrat cu titlu de proprietate după Leonid Cotorcea la 11 octombrie 2013.

La executarea lucrărilor specificate din contul SA „RED Nord-Vest”, neîntemeiat au fost folosite materiale (inclusiv 2 piloni de beton armat foști în folosință, accesoriile), mecanismele, utilajul special (mașină de foraj, tractorul, automacara) și mijloacele financiare (salariul muncitorilor), prin care a cauzat SA „RED Nord-Vest un prejudiciu material considerabil în mărime de 26 288,05 lei.

Astfel, faptele lui Anatolie Botezatu au fost calificate de către procuror în temeiul art. 335 alin. (1) Cod penal, *caracterizat prin folosirea intenționată de către*

persoana care gestionează o organizație comercială a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interesul terților, direct, ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanei juridice.

Totodată, instanța de fond a reținut că, Botezatu A. se învinuiește că a săvârșit abuz de serviciu și prin confecționarea, deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă anumite drepturi, în următoarele împrejurări:

Fiind numit în baza ordinului conducerii SA „RED Nord-Vest” nr.97-p din 21.04.2009 în funcția de director adjunct al FRED Dondușeni pe furnizarea energiei electrice, dispunând în corespundere cu pct. 1.4 și pct. 3.6 ale fișei de post directorului adjunct FRED pe furnizarea energiei electrice, aprobate la 23.01.2013 de conducerea SA „RED Nord-Vest”, de drepturi și obligații în vederea realizării acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, fiind responsabil în virtutea pct. 1.1, pct. 3.5, pct. 3.8, pct. 5.1 ale fișei de post specificate, de organizarea lucrului ce ține de furnizarea energiei electrice, controlul reglementărilor de consum și de evidența energiei electrice, de controlul și îndeplinirea sarcinilor cu privire la realizarea energiei, de efectuarea analizei permanente a pierderilor pentru energie, determinarea zonelor cu pierderi supranormative, motivelor și formelor, care creează aceste pierderi, aplicarea măsurilor operative pentru excluderea pierderilor, alcătuirea calitativă și prezentarea la timp a dărilor de seamă cu privire la energia primită și furnizată, abuzând de situația de serviciu, încălcând flagrant atribuțiile sale funcționale, având intenția diminuării artificiale a indicatorilor FRED Dondușeni la compartimentul pierderi și majorării lor la compartimentul realizării energiei electrice, urmărind scopul obținerii necuvenite a premiilor pentru rezultatele activității filialei, a dispus și a organizat introducerea lunară în perioada de timp 01.01.2013-01.09.2014 în programul de calcul a datelor primare vădit eronate privitor la livrarea energiei electrice în volumul de 657 083 kWh pe conturile (fișele) personale ale următorilor consumatori casnici: nr. xxxxx(Galina Pricop, care în realitate nu a avut consum); nr. xxxxx (Olesea Cegan, care în realitate nu a avut consum); nr. xxxxx(Gheorghe Ilonta, deconectat din 20.12.2000); nr.xxxxx (Vera Cozac, deconectată din 10.05.1999); nr.xxxxx (Artur Liboni, deconectat din 25.12.2007); nr. xxxxx(Aurel Ungureanu, deconectat din 06.02.2012); nr. xxxxx (Oleg Roibu, deconectat din 18.03.2011).

Potrivit prevederilor pct. I lit. a) al Regulamentului de acordare a primelor din Contractul colectiv de muncă pentru anii 2010-2015, la determinarea procentului lunar de premiere angajaților filialei se ia în considerație procentul pierderilor de energie electrică cumulativ de la începutul anului și, respectiv, cu cât e mai mic procentul de pierderi, cu atât mai mare este procentul de premiere. La rândul său, includerea datelor neveridice în dările de seamă, semnate de Anatolie Botezatu, a avut ca efect micșorarea artificială a coeficienților de pierderi lunare a energiei pe parcursul

perioadei specificate și, corespunzător, majorarea în total cu 27 627,13 lei, a mărimii primelor pentru rezultatele activității subdiviziunii date, calculate și achitate ilegal lui Anatolie Botezatu și celorlalți angajați ai filialei în anul 2013 (pentru lunile aprilie, iunie-decembrie) și în anul 2014 (pentru lunile februarie, aprilie-octombrie), în acest mod bugetului SA „RED Nord-Vest” i-a fost adus un prejudiciu material considerabil în valoarea primelor obținute necuvenit.

Faptele menționate ale inculpatului, Anatolie Botezatu, au fost calificate de către procuror în temeiul art. 335 alin. (1) Cod penal, caracterizată prin *folosirea intenționată de către persoana care gestionează o organizație comercială a situației de serviciu, în interes material și alte interese personale, direct, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanei juridice.*

Tot, Anatolie Botezatu, a fost învinuit că activând în funcție de director adjunct al FRED Dondușeni pe furnizarea energiei electrice, acționând în același timp, loc și împrejurări, știind cu certitudine că în realitate consumatorilor casnici sub nr. xxxxxnu le-a fost furnizată energie electrică pe parcursul perioadei de timp 01.01.2013–01.09.2014, urmând scopul falsificării indicatorilor FRED Dondușeni la compartimentul pierderii de energie electrică, a organizat introducerea lunară în programul de calcul a datelor primare vădit false privitor la livrarea consumatorilor nominalizați în perioada specificată a energiei electrice în volumul de 657 083 kWh, incluzând concomitent aceste date denaturate în dările de seamă lunare „Realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pe FRED Dondușeni” și „Informația despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe FRED Dondușeni”, care ulterior au fost folosite ca bază pentru stabilirea primelor lunare, calculate și achitate în anul 2013 (pentru lunile aprilie, iunie-decembrie) și anul 2014 (pentru lunile februarie- octombrie) lui Anatolie Botezatu și celorlalți angajați ai FRED Dondușeni, cu majorare nejustificată în sumă de 27 627,13 lei.

Faptele menționate ale inculpatului Anatolie Botezatu au fost calificate de către procuror în temeiul art. 361 alin. (1) Cod penal, adică *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă anumite drepturi.*

3. Nefiind de acord cu sentința, a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii prin care, Botezatu A. să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale și de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare a întreprinderilor pe un termen de 5 ani, iar în baza art. 84 Cod penal, prin cumulul total al pedepselor aplicate pentru fiecare infracțiune de a-i stabili o pedeapsă definitivă sub formă de amendă în mărime de 1 300 unități convenționale, cu privarea dreptului de a ocupa

funcții de administrare a întreprinderilor pe un termen de 5 ani. Totodată, procurorul a solicitat admiterea acțiunii civile în mărime de 61 106,46 lei, înaintată de către partea vătămată SA „RED NORD VEST”.

În motivarea cerințelor sale, procurorul a indicat că, instanța de fond a interpretat eronat și unilateral cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală. Suplimentar, procurorul participant în ședințele instanței de apel a solicitat încetarea procesului penal în privința inculpatului pe episodul ce ține de învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 martie 2018, apelul declarat de către procuror a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței.

5. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar a tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, just ajungând la concluzia că inculpatul, Anatolie Botezatu, necesită a fi achitat în baza învinuirilor aduse potrivit art. 335 alin. (1) și art. 361 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a conchis că, apelul procurorului este declarativ, iar învinuirea adusă inculpatului este întemeiată doar pe declarațiile reprezentantului părții vătămate, a martorilor audiați și descrierea probelor acuzării, care de altfel nu demonstrează incontestabil vina inculpatului în faptele incriminate, totodată apelul nu conține careva argumente întemeiate, afirmațiile expuse în apel fiind contradictorii circumstanțelor stabilite de către instanța de fond pe parcursul judecării cauzei.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea deciziei, cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, procurorul invocă aceleași argumente ca și în cererea de apel, totodată, a susținut dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele anterioare.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat, fiind casată decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

8. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de respingere ca nefondat a apelului declarat de către procuror, cu menținerea sentinței instanței de fond, enunțată la pct. 4.1 al prezentei decizii.

Instanța de recurs a stabilit că, instanța de apel a menținut o sentință de achitare care are la bază probe contradictorii, menționând declarațiile martorului, Denis Vacarov, care în instanța de fond a indicat că „nu ține minte să fi declarat că a primit indicații de la A. Botezatu pentru efectuarea lucrărilor”, iar la 09 martie 2015, acesta a declarat că „am îndeplinit aceste lucrări, deoarece am primit indicație verbală de la Anatolie Botezatu”, fapt confirmat prin procesul-verbal de audiere a martorului din 09.03.2015 (f.d. 115, vol. IV), fără ca instanța de apel să indice motivele care au dus la aprecierea declarațiilor martorului date în instanța de fond și respingerea declarațiilor acesteia date la urmărirea penală, indicând doar că, temei de a nu crede declarațiile martorului date în instanța de fond nu s-au stabilit, mai ales că declarațiile martorului date în cadrul urmăririi penale nu sunt confirmate de alte probe cercetate, la fel ca și alte probe ale acuzației, aceasta încă odată demonstrând interpretarea unilaterală a probelor apărării de către instanța de apel.

Ca urmare, probele enunțate nu au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel sunt formale, premature ce au reiterat concluziile instanței de fond, care nu rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Astfel, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel la judecarea apelului a comis erori de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 ianuarie 2020, a fost admis apelul procurorului, din alte motive decât cele invocate, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după prin care, în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, a fost încetat procesul penal în privința lui Botezatu Anatolie în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală, din motivul intervenirii termenului de prescripție. În baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, art. 60 alin. (1) lit. b) CP, se încetează procesul penal în privința lui Botezatu Anatolie Xxxxx pe art. 335 alin. (1) CP, cu liberarea acestuia de răspundere penală, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SA „Red Nord Vest” a fost admisă și s-a încasat de la inculpatul Botezatu Anatolie în beneficiul SA „Red Nord Vest” prejudiciul material în mărime de 61106,43 lei.

10. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, analizând probele administrate de instanța de fond, materialele cauzei, instanța de apel, ținând cont de art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, a reținut că la examinarea cauzei respective nu s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța nu a cercetat cauza multiaspectual, nu a

dat apreciere probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate nu a reținut just starea de fapt pe cauză.

Instanța de apel a conchis că, este greșită concluzia instanței de fond privind achitarea lui Botezatu Anatolie pe art. 335 alin. (1), art. 361 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Pe episodul privind organizarea efectuării din contul SA „Red-Nord Vest” a lucrărilor de realimentare a depozitului lui Cotorcea Leonid din s.Fîntînița de la postul de transformare nr. 273 la postul de transformare nr. 272, prima instanță nu a dat o apreciere corespunzătoare declarațiilor martorilor audiați pe caz, care demonstrează în mod incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii, și anume: Cotorcea Leonid, Vacarov Denis, Suveica Ruslan, Gheorghită Petru, Lungu Vasile, Dementiev Iurii.

Instanța de apel a constatat, că prin declarațiile persoanelor enumerate mai sus, precum și prin celelalte probe scrise din dosar, inclusiv rezultatele cercetării la fața locului, conținutul registrelor și altor acte oficiale, este demonstrată integral vinovăția lui Botezatu Anatolie în comiterea abuzului de serviciu, adică infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) Cod penal, caracterizat prin folosirea intenționată de către persoana care gestionează o organizație comercială a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interesul terților, direct, ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice.

Pe episodul privind abuzul de serviciu, săvârșit în cumul cu confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, Colegiul penal atestă, că achitîndu-l pe inculpat pe acest capăt de acuzare, instanța de fond a expus o concluzie eronată referitor la faptul, că dările de seamă lunare în care, la indicația lui Botezatu Anatolie pe parcursul perioadei îndelungate de timp s-au introdus datele vădit eronate, nu reprezintă un document oficial, întrucît în dependență de conținutul și veridicitatea datelor introduse lunar în aceste acte se stabilea mărimea primelor acordate angajaților filialei în baza prevederilor pct. I. lit. a) al Regulamentului de acordare a primelor din Contractul colectiv de muncă pe anii 2010-2015, potrivit căruia la determinarea procentului lunar de premiere angajaților filialei se ia în considerație procentul pierderilor de energie electrică cumulativ de la începutul anului și, respectiv, cu cît e mai mic procentul de pierderi, cu atît mai mare procentul de premiere.

La rîndul său, includerea datelor neveridice în dările de seamă, semnate de Botezatu Anatolie, a avut ca efect micșorarea artificială a coeficienților de “PIERDERI” lunare a energiei pe parcursul perioadei specificate și, corespunzător, majorarea neîntemeiată în total cu 27627,13 lei a mărimii primelor pentru rezultatele activității subdiviziunii date, calculate și achitate ilegal lui Botezatu Anatolie și celorlalți angajați ai filialei în anul 2013 (pentru

lunile aprilie, iunie - decembrie) și în anul 2014 (pentru lunile februarie, aprilie - octombrie), în acest mod bugetului SA «Red Nord-Vest» fiind pricinuit prejudiciul material considerabil în valoarea primelor obținute necuvenit.

Opinia instanței de fond precum că, actul inspectării financiar-tematice din 05 iunie 2015 și copiile autentificate ale dărilor de seamă, anexate la el, nu constituie mijloc de probă, întrucât nu au fost anexate la materialele dosarului conform cerințelor art. 157 alin. (2) Cod de procedură penală, la fel este eronată, or aceste documente constituie documente oficiale, provenite de la organele împuternicite prin lege de a efectua acțiunile procesuale (revizia, expertiza, inspectarea, constatarea tehnico-științifică), dispuse prin ordonanța organului de urmărire penală. În asemenea împrejurări, nu este necesară anexarea lor la materialele dosarului prin ordonanța separată a organului de urmărire penală, întrucât ele nu au fost dobândite prin ridicare, percheziție sau cercetare la fața locului, ci prezentate de către organul corespunzător direct ordonatorului acestei acțiuni procesuale.

Concomitent, instanța de fond a invocat faptul că, prin probele acuzării nu au fost combătute calculele prezentate de inculpat, potrivit cărora modificările operate în programul de calcul și dările de seamă, nu au influențat nici într-un fel procentul primelor calculate și achitate angajaților FRED Dondușeni.

Atât prin conținutul actului inspectării financiar-tematice din 05 iunie 2015 se combate corectitudinea calculelor inculpatului, cât și prin lipsa sensului de introducere a datelor vădit denaturate în programul de calcul și în dările de seamă ale filialei pe parcursul perioadei atât de îndelungate de timp, în cazul în care aceste acțiuni nu ar avea nici un efect și rezultat asupra indicatorilor de performanță a subdiviziunii și, respectiv, procentului de prime calculate și achitate angajaților filialei.

La fel, instanța de fond nu a luat în considerație declarațiile martorilor Crețu Ala, Culibaba Veronica, cât și explicațiile programistului Luca Ludmila, care confirmă că introducerea datelor eronate în programul de calcul și dările de seamă a avut loc la indicația directorului-adjunct pe furnizarea energiei electrice, Botezatu Anatolie, care era responsabil de corectitudinea evidenței consumului energiei la FRED Dondușeni.

Astfel, instanța de apel a constatat că, soluția adoptată de către instanță privind achitarea inculpatului Botezatu Anatolie de sub învinuirea lui formulată în baza art. 335 alin. (1), art. 361 alin. (1) CP, este neîntemeiată și contravine bazei probante existente pe cauză, care nu a fost pe deplin verificată și apreciată la justa valoare.

Apreciind probele pe cauză, declarațiile inculpatului, declarațiile martorilor audiați în instanța de apel, materialele din dosar din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al colaborării lor, instanța de apel a constatat că inculpatul Botezatu Anatolie, fiind numit în baza ordinului conducerii SA

”RED Nord-Vest” nr.97-p din 21.04.09 în funcția de director adjunct FRED Dondușeni pe furnizarea energiei electrice, dispunând în corespundere cu pct.1.4 și pct.3.6 ale Fișei de post directorului adjunct FRED pe furnizarea energiei electrice, aprobate la 23.01.13 de conducerea SA ”RED Nord-Vest”, de drepturi și obligații în vederea realizării acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, încălcând flagrant cerințele imperative ale Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.393 din 15 decembrie 2010 (în continuare Regulament) prevăzute de următoarele puncte:

- pct.20 al Regulamentului, potrivit căruia lucrările de proiectare, de montare și de recepționare a instalațiilor de utilizare și de racordare, precum și cele de extindere sau de modificare a acestora se efectuează cu respectarea documentelor normativ-tehnice obligatorii, cheltuielile fiind suportate integral de către consumatorul final;

- pct.54 al Regulamentului, în corespundere cu care în scopul racordării instalațiilor electrice ale unui solicitant la rețeaua electrică, solicitantul este obligat să obțină de la operatorul de rețea avizul de racordare, conform modelului stabilit în Anexa nr.3 la prezentul Regulament. Este necesară obținerea avizului și în cazul solicitării majorării puterii electrice pentru un loc de consum. În scopul obținerii avizului de racordare, solicitantul va depune o cerere, în scris, la oficiul operatorului de rețea, care va cuprinde obligatoriu numele, prenumele solicitantului sau denumirea întreprinderii și adresa locului de consum; scopul utilizării energiei electrice; puterea electrică solicitată; categoria de fiabilitate a furnizării; curentul electric solicitat (trifazat sau monofazat);

- pct.61 al Regulamentului conform căruia montarea instalației de racordare se efectuează după achitarea de către solicitant a cheltuielilor pentru montarea instalației de racordare, conform devizului de cheltuieli, întocmit de operatorul de rețea, în baza documentului de proiect, cu respectarea principiilor stabilite în Metodologia de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de întreprinderile de distribuție a energiei electrice, aprobată în conformitate cu legea,

Botezatu Anatolie, folosind intenționat situația de serviciu și bunurile organizației în interesul lui Cotorcea Leonid Xxxxx, cu care se află în relații de rudenie, urmărind direct scopul scutirii lui nejustificate de la achitarea costului serviciilor ce urmau a fi efectuate în folosul și din contul ultimului, în lipsa cererii consumatorului dat privind eliberarea avizului de racordare, fără întocmirea devizului de cheltuieli și fără achitarea prealabilă a costului lucrărilor de montare a instalației de racordare, a organizat executarea pe data de 05 septembrie 2013 de la orele 10.30 min. pînă la orele 14.00 min, de către personalul sectorului nr.2 FRED Dondușeni la marginea satului Fîntînița raionului Drochia a lucrărilor de montare a doi piloni de beton armat foști în folosință suplimentari și accesoriilor la o linie electrică aeriană de 0,4 Kv și

realimentarea de la postul de transformare nr.273 la postul de transformare nr.272 a depozitului pentru păstrarea cerealelor, amplasat în extravilanul satului Fîntînița raionului Drochia, înregistrat cu titlu de proprietate după Cotorcea Leonid Xxxxx la 11 octombrie 2013.

La executarea lucrărilor specificate din contul SA „RED Nord-Vest” neîntemeiat au fost folosite materiale (inclusiv 2 piloni de beton armat foști în folosință, accesoriile), mecanismele, utilajul special (mașină de foraj, tractorul, automacara) și mijloacele financiare (salariul muncitorilor), prin ce bugetului acestei societăți pe acțiuni a fost cauzat prejudiciul material considerabil în mărime totală de 26288,05 lei.

Acțiunile inculpatului pe deplin se încadrează în prevederile art. 335 alin. (1) Cod penal, caracterizat prin *folosirea intenționată de către persoana care gestionează o organizație comercială a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interesul terților, direct, ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice.*

Tot Botezatu Anatolie, a săvârșit abuzul de serviciu și confecționarea, deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă anumite drepturi, în următoarele împrejurări:

Fiind numit în baza ordinului conducerii SA „RED Nord-Vest” nr.97-p din 21.04.09 în funcția de director adjunct FRED Dondușeni pe furnizarea energiei electrice, dispunând în corespundere cu pct.1.4 și pct.3.6 ale Fișei de post directorului adjunct FRED pe furnizarea energiei electrice, aprobate la 23.01.13 de conducerea SA „RED Nord-Vest”, de drepturi și obligații în vederea realizării acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, fiind responsabil în virtutea pct.1.1., pct.3.5., pct.3.8., pct.5.1. ale Fișei de post specificate, de organizarea lucrului ce ține de furnizarea energiei electrice, controlul reglementărilor de consum și de evidența energiei electrice, de controlul și îndeplinirea sarcinilor cu privire la realizarea energiei, de efectuarea analizei permanente a pierderilor pentru energie, determinarea zonelor cu pierderi supranormative, motivelor și formelor, care crează aceste pierderi, aplicarea măsurilor operative pentru excluderea pierderilor, alcătuirea calitativă și prezentarea la timp a dărilor de seamă cu privire la energia primită și furnizată, abuzînd de situația de serviciu, încălcând flagrant atribuțiile sale funcționale, avînd intenția diminuării artificiale a indicatorilor FRED Dondușeni la compartimentul pierderi și majorării lor la compartimentul realizării energiei electrice, urmărind scopul obținerii necuvenite a premiilor pentru rezultatele activității filialei, a dispus și a organizat introducerea lunară în perioada de timp 01.01.13-01.09.14 în programul de calcul a datelor primare vădit eronate privitor la livrarea energiei electrice în volumul total de 657 083 kWh pe conturile (fișele) personale ale următorilor consumatori casnici:

-nr.xxxxx(Pricop Galina, care în realitate nu a avut consum); -nr.xxxxx (Cecan Olesea, care în realitate nu a avut consum); -nr.xxxxx(Ilonta Gheorghe, deconectat din 20.12.2000);

-nr.xxxxx (Cozac Vera, deconectată din 10.05.99);

-nr.xxxxx (Liboni Artur, deconectat din 25.12.07);

-nr.xxxxx(Ungureanu Aurel, deconectat din 06.02.12);

-nr.xxxxx (Roibu Oleg, deconectat din 18.03.11).

Potrivit prevederilor pct.I lit.a) al Regulamentului de acordare a primelor din Contractul colectiv de muncă pe anii 2010-2015 la determinarea procentului lunar de premiere angajaților filialei se ia în considerație procentul pierderilor de energie electrică cumulativ de la începutul anului și, respectiv, cu cit e mai mic procentul de pierderi, cu atât mai mare procentul de premiere.

La rîndul său, includerea datelor neveridice în dările de seamă, semnate de Botezatu Anatolie, a avut ca efect micșorarea artificială a coeficienților de pierderi lunare a energiei pe parcursul perioadei specificate și, corespunzător, majorarea în total cu 27627,13 lei a mărimii primelor pentru rezultatele activității subdiviziunii date, calculate și achitate ilegal lui Botezatu Anatolie și celorlalți angajați ai filialei în anul 2013 (pentru lunile aprilie, iunie-decembrie) și în anul 2014 (pentru lunile februarie, aprilie-octombrie), în acest mod bugetului SA „RED Nord-Vest” fiind pricinuit prejudiciul material considerabil în valoarea primelor obținute necuvenit.

Acțiunile inculpatului pe deplin se încadrează în prevederile art. 335 alin. (1) Cod penal, caracterizată prin *folosirea intenționată de către persoana care gestionează o organizație comercială a situației de serviciu, în interes material și alte interese personale, direct, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice.*

Tot Botezatu Anatolie, activînd în funcție de director adjunct al FRED Dondușeni pe furnizarea energiei electrice, acționînd în același timp, loc și împrejurări, știind cu certitudine că în realitate consumatorilor casnici sub nr.xxxxx, nr.xxxxx, nr.xxxxx, nr.xxxxx, nr.xxxxx, nr.xxxxx, nr.xxxxx nu le-a fost furnizată energie electrică pe parcursul perioadei de timp 01.01.13-01.09.14, urmînd scopul falsificării indicatorilor FRED Dondușeni la compartimentul pierderii de energie electrică, a organizat introducerea lunară în programul de calcul a datelor primare vădit false privitor la livrarea consumatorilor nominalizați în perioada specificată a energiei electrice în volumul total de 657083 kWh, incluzînd concomitent aceste date denaturate în dările de seamă lunare „Realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pe FRED Dondușeni” și „Informația despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe FRED Dondușeni”, care ulterior au fost folosite ca bază pentru stabilirea primelor lunare, calculate și achitate în anul 2013 (pentru lunile aprilie, iunie-decembrie) și anul 2014 (pentru lunile februarie-

octombrie) lui Botezatu Anatolie și celorlalți angajați ai FRED Dondușeni, cu majorare nejustificată în sumă de 27627,13 lei.

Acțiunile inculpatului pe deplin se încadrează în prevederile art. 361 alin. (1) Cod penal, adică *confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă anumite drepturi*.

Deci, instanța de apel a considerat combătută poziția apărării privitor la nevinovăția lui Botezatu Anatolie, fiind combătute și concluziile instanței de fond, precum că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii ei imputate, or, prin probele cercetate și analizate pe parcursul procesului penal s-a stabilit fapta infracțională, de comiterea căreia se face vinovată Botezatu Anatolie.

Infracțiunea, prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal, conform prevederilor art. 16 alin. (2) CP, se consideră infracțiune ușoară. Infracțiunea, prevăzută de art. 335 alin. (1) Cod penal, conform prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal, se consideră infracțiune mai puțin gravă.

Instanța de apel a reținut în sarcina inculpatului, că acesta a comis infracțiunile la data de 05.09.2013 și în perioada 01.01.2013-01.09.2014. La momentul examinării cauzei în instanța de apel au expirat mai mult de 2 ani, și respectiv 5 ani din momentul săvârșirii acțiunilor infracționale de către inculpatul Botezatu Anatolie, adică din data de 05.09.2013 și respectiv 01.09.2014.

11. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Tighinean Sorin în numele inculpatului, care în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În argumentarea cererii de recurs invocă următoarele:

- nu a fost demonstrat faptul că, inculpatul a dat careva indicații privind efectuarea lucrărilor, mai mult ca atât consideră că și fapta în sine, chiar dacă admite în mod teoretic că Botezatu Anatolie a dat careva indicații în acest sens, nu constituie o infracțiune, nefiind întrunite elementele ei;

- din anul 2009, inclusiv și în anul 2013, inculpatul îndeplinea funcția de director-adjunct pe furnizarea energiei electrice și în atribuțiile lui, conform fișei de post, nici nu intra darea indicațiilor sau organizarea lucrărilor de întreținere și exploatare a rețelelor electrice. Atribuțiile lui constau doar din chestiuni ce țin de furnizarea energiei electrice. Astfel, rugăm să se atragă atenția că, conform fișei de post a inginerului-șef din acea perioadă la FRED Dondușeni, dl. V. Lungu, în atribuțiile directe a lui și intrau, de fapt, îndeplinirea lucrărilor, încriminate inculpatului că le-ar fi organizat, în domeniul exploatarea, întreținerii și gestionării rețelelor electrice;

- în calitate de probe, ce ar demonstra vinovăția inculpatului, instanța de apel a făcut referire la multiple declarații ale unor martori, indicații în rechizitoriu, care chipurile demonstrează vinovăția inculpatului, declarații

care în realitate s-au dovedit a fi în favoarea inculpatului și care îl dezvinovătesc totalmente;

- principalul martor al acușării - Vacarov Denis, inginerul care nemijlocit a efectuat lucrările pe linia de la postul de transformare nr.272 și a semnat autorizația de lucru nr.960 din 05.09.2013, a declarat că despre lucrările în cauză s-a discutat la o volantă a inginerilor și avînd în vedere că linia era în stare nesatisfăcătoare și s-a luat decizia de a schimba postul de transformare a depozitelor de cereale, iar de la inculpat nu a primit nici o indicație directă de a efectua aceste lucrări. Printre altele potrivit declarațiilor aceluiași martor, autorizația de lucru eliberată de el a fost vizată conform regulilor interne de inginerul -șef V.Lungu;

- acuzarea nu a asigurat prezentarea în instanța de apel a acestui martor, care după cum a menționat este principalul martor în acest episod, deoarece doar din declarațiile acestuia de la etapa urmăririi penale rezulta că, Botezatu Anatolie a dat indicații referitor la realimentarea depozitului lui Cotorcea Leonid, pentru ca declarațiile acestuia să fie cercetate nemijlocit în ședința instanței de apel, întru respectarea prevederilor art. 415 alin.(2¹) Cod de procedură penal;

- este de neînțeles cum instanța de apel, întru reținerea vinovăției inculpatului a făcut referire la declarațiile acestui martor important, în situația în care acesta nici nu a audiat în instanța de apel;

- instanța de apel întru motivarea soluției pe acest episod a făcut referire la explicația scrisă personal la etapa verificării informației operative de către ofițerii SIS DT Edineț, ca probă ce ar confirma vinovăția inculpatului și în acest aspect apare întrebarea logică - de cînd explicațiile unei persoane obținute în afara procesului penal și în special de către colaboratorii SIS sînt probe;

- un alt martor care în mod paradoxal este atribuit de instanța de apel la lista probelor acușării este nemijlocit și Cotorcea Leonid, declarațiile căruia totalmente și la etapa urmăririi penale și la etapa judecării cauzei îl dezvinovătesc pe inculpat și nicidecum nu demonstrează vinovăția acestuia;

- este de neînțeles de ce instanța de apel a reținut în mod selectiv doar o parte din declarațiile acestuia în partea în care acesta nu a achitat careva costuri de realimentare a liniei electrice și nu a data absolut nici o apreciere restului declarațiilor lui Cotorcea Leonid din care că rezultă că acesta nu a avut cu inculpatul nici o înțelegere precum și că realimentarea liniei electrice de la un post de transformare la altul nu s-a făcut în interesul său deoarece avea energie electrică și îi era indiferent de la care post de transformare o primea;

- depozitul firmei SRL "Agro-Eugen" a fost înregistrat în mod oficial la oficiul cadastral în proprietatea firmei în cauză după efectuarea lucrărilor la punctul de transformare 272 (contractul de vînzare - cumpărare din 27.09.2013 și înregistrarea la OCT Dondușeni la 11.10.2013), astfel apare întrebarea logică,

cum puteau lucrările să fie efectuate în interesul lui Cotorcea Leonid dacă la 05 septembrie 2013, data efectuării lucrărilor, depozitul nici nu-i aparținea cu drept de proprietate, iar linia electrică în cauză care a fost reparată alimenta la acel moment depozitele de cereale a firmei SRL "Elevator Kelen Greis", care a avut consum de energie electrică pînă în luna octombrie 2013;

- un alt martor principal „al acuzării”, care de asemenea în mod paradoxal este atribuit de instanța de apel la această categorie este și Suveica Ruslan, care a participat nemijlocit la efectuarea lucrărilor și a declarat că de la inculpat nu a auzit nici o indicație în acest sens, este un lucrător de rînd și efectuează lucrări conform autorizației de lucru;

- acest martor în instanța de apel și-a susținut declarațiile date în instanța de fond și a accentuat suplimentar că linia electrică de la PT 273 care anterior alimenta depozitele lui Cotorcea Leonid era în stare foarte rea;

- domeniul de responsabilitate în ce privește întreținerea, reparația și exploatarea rețelelor este determinat de dreptul de proprietate asupra instalațiilor electrice și poate fi stabilit din actul de delimitare, anexat la contractul semnat de S.A. „RED Nord-Vest” și SRL „Agro-Eugen”;

- instanța de apel nu a elucidat acest aspect și nu a stabilit unde era punctul de delimitare a rețelelor electrice cu depozitul SRL „Agro- Eugen”, în proprietatea cui era rețeaua care a fost realimentată și cine urma să suporte cheltuielile pentru întreținerea/repararea acesteia;

- în procesul-verbal de audiere a martorului R. Suveică din 12 martie 2015 de la etapa urmăririi penale, procurorul S. Vizniuc, după ce l-a audiat pe acest martor, a făcut corectări și a indicat, în mod intenționat fals, că autorizația nr. 960 din 05.09.2013 a fost semnată de către inculpat. În realitate, însă, conform registrului de evidență a lucrărilor, autorizația este semnată de către D.Vacarov. Acest fapt a fost confirmat de martorul R. Suveică în ședința de judecată, unde toți participanții au auzit că asemenea corectări în momentul semnării procesului-verbal nu erau;

- cu totul divergente sunt declarațiile unui alt martor, care consideră că a dat declarații vădit mincinoase atât la etapa urmăririi penale, în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și în instanța de apel și anume martorul V.Lungu care la data săvîrșirii faptei era inginer-șef la FRED Dondușeni și după cum am menționat mai sus, în atribuțiile lui directe și intrau chestiuni de organizare a lucrărilor pe liniile și instalațiile electrice;

- în cadrul audierii în calitate de martor a lui V. Lungu în instanța de fond, acesta a declarat că nici nu cunoștea nimic despre acest caz și indicația la executarea lucrărilor, chipurile, a dat-o inculpatul, cu toate că în instanța de apel a declarat că nu a auzit direct, pe viu, ca Botezatu A. să fi dat astfel de indicații;

- din materialele solicitate de instanță și parvenite de la SA RED Nord-vest, doar la demersul apărării, este evident faptul că, fostul inginer-șef, dl. V. Lungu, a dat declarații mincinoase și anume: conform declarațiilor inginerului

D. Vacarov, care a eliberat autorizația de efectuare a lucrărilor, dl. Lungu a semnat, adică a permis efectuarea acestora, autorizația Nr 960 din 05.09.2013;

- acest fapt este dovedit și de darea de seamă pentru îndeplinirea lucrărilor în luna septembrie 2013 a Sectorului Electric 2 și de registrul operativ a PDR Dondușeni de pe data de 05.09.2013 cercetate în instanță. Prin urmare, inginerul-șef știa de îndeplinirea acestor lucrări și le-a primit semnând în registrele respective;

- darea declarațiilor mincinoase de către V. Lungu, cu scopul evident, de a-l inculpa pe Botezatu A. este demonstrată și din scrisoarea din 27.04.2015 (f.d 107-108), prin care dânsul informează procurorul r-lui Dondușeni, E. Trocin, precum că lucrările de realimentare a LEA 0,4 kV de la PT 273 la PT 272 au fost efectuate fără autorizație de lucru, fapt ce se combate cu datele, atât din registrul operativ menționat supra, cât, mai cu seamă, din registrul de evidență a lucrărilor, unde este înregistrată autorizația nr. 960 din 05.09.2013, registru care a fost verificat și semnat chiar a doua zi de V.Lungu;

- instanța de apel nu a dat absolut nici o apreciere acestor divergențe, indicând doar că vinovăția inculpatului este dovedită prin declarațiile acestui martor cu toate că acesta nici nu a auzit ca Botezatu să dea careva indicații;

- un alt martor, care din nou în mod paradoxal este indicat de instanța de apel ca martor prin declarațiile căruia se confirmă vinovăția inculpatului este martorul P. Gheorghită, la care apropo de asemenea, a fost „corectat” fără acordul lui procesul verbal de audiere de la etapa urmăririi penale, și anume data când a observat reconectarea depozitului lui Cotorcea L. de la PT 273 la PT 272. (f.d. 129);

- fiind audiat în ședința instanței de apel acest martor și-a menținut declarațiile date în instanța de fond și a confirmat odată în plus că linia electrică de la PT 273 care anterior alimenta depozitele lui Cotorcea Leonid era în stare rea;

- instanța de apel nu a clarificat faptul dacă realimentarea liniei electrice ce ducea spre depozitele lui Cotorcea Leonid, de la un punct de transformare la altul a fost făcută din cauză că linia electrică de la punctul de transformare vechi era în stare avariata sau că a fost o racordare nouă a consumatorului la un alt punct de transformare - întrebare care este esențială în acest episod pentru a stabili ulterior cine urma să suporte costurile pentru lucrările efectuate;

- acuzarea în mod formal a solicitat de la SA „Red Nord-Vest” ordinele de numire în funcție a inculpatului, de acordare a concediilor anuale, de acordare a stimulărilor și sancționărilor, fișa de post, documente care nici nu au fost studiate, pentru că altfel nu se poate explica faptul că inculpatul în perioada, care include atât etapa de organizare a lucrărilor din speță cât mai cu seamă executarea lor s-a aflat în concediu de odihnă anual. Astfel cum putea inculpatul să organizeze lucrările dacă acesta se afla în concediu de odihnă anual, însă și asupra acestui aspect instanța de apel nu s-a expus în genere cu

toate că instanța de fond a invocat acest argument întru motivarea soluției de achitare;

- instanța de apel nu făcut o analiză juridico-penală a faptei pentru care a fost recunoscut vinovat inculpatul pe art.335 alin.(1) Cod penal, sub aspectul întrunirii elementelor constitutive a acestei infracțiuni, pentru a se convinge că fapta reținută întrunește elementele acestei componente penale în special sub aspectul laturii obiective și anume a prejudiciului și caracterului considerabil al acestuia;

Referitor la celelalte 2 episoade incriminate inculpatului și anume abuzul în serviciu (art.335 alin.(1) Cod penal) și falsul documentelor oficiale (art.361 alin.(1) Cod penal), consideră că și pe aceste episoade, se impune soluția de admitere a recursului cu menținerea sentinței de achitare a inculpatului din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii:

- consideră că ordonanța ofițerului de urmărire penală din 23.04.2015, prin care s-a dispus efectuarea reviziei economico-financiare este lovită de nulitate absolută, iar actul privind rezultatele inspecției financiare tematice a activității economico-financiare a Societății pe Acțiuni "Red Nord-Vest" din 05.06.2015 nu poate fi admis ca probă în proces;

- atât numirea reviziei la SA "Red Nord-Vest" de către ofițerul de urmărire penală cât și rezultatele inspecției financiare efectuate la această întreprindere, au avut loc în afara cadrului legal;

- actul privind rezultatele inspecției financiare tematice a activității economico-financiare a Societății pe Acțiuni "Red Nord-Vest" din 05.06.2015 a fost efectuat de o persoană care nu are calitatea de expert și nu a fost prevenit de răspundere penală în baza art.312 Cod penal, pentru prezentarea cu bunăștiință a concluziei false;

- și în acest aspect instanța de apel nu venit absolut cu nici o apreciere referitor la legalitatea dispunerii reviziei și forței probatorii a Actului privind rezultatele inspecției financiare tematice a activității economico-financiare a Societății pe Acțiuni "Red Nord-Vest" desfășurate în perioada 01.01.2013-31.08.2014, cu trimitere la normele procesual-penale corespunzătoare, cu toate că aceste aspecte au fost invocate de apărare;

- în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond apărarea a solicitat numirea unei expertize care ar stabili dacă întreprinderii i s-a adus vreun prejudiciu, cerea fiind satisfăcută de instanță și numită o asemenea expertiză prin încheierea din 14.06.2016, însă expertiza nu a fost efectuată din motivul că nu intră în competența expertului întrebarea pusă, fiind necesară adresarea la specialiști autorizați în ramura activității întreprinderii date;

- în calitate de probă cu martori pentru demonstrarea vinovăției pe episodul abuzului în serviciu, au fost audiați martorii Culibaba Veronica și Cretu Ala, din declarațiile cărora rezultă că, ele nu au primit și nu au auzit direct ca Botezatu Anatolie să dea indicație pentru efectuarea modificărilor datelor de consum a energiei electrice la consumatorii casnici din speță;

- nu a fost audiată nici la urmărirea penală, nici în instanța de judecată persoana care nemijlocit a efectuat modificările în programul calculatorului, și anume programistul Luca Ludmila, care avea să explice de la cine concret și direct a primit indicațiile de a efectua modificările în programa calculatorului pe conturile consumatorilor casnici din speță, cu ce scop, a informat sau nu despre aceasta conducerea, inclusiv pe directorul adjunct pe furnizarea energiei electrice A.Botezatu etc.;

-legat de numele lui Botezatu Anatolie, solicită să fie atrasă atenția la declarațiile martorului Culibaba Veronica din instanța de fond, care a declarat că a fost presată de colaboratorul SIS pe nume Sergiu să indice direct la numele inculpatului. Poate Luca Ludmila nu a cedat presiunii și de aceea nici nu a fost audiată;

-referitor la daunele considerabile aduse întreprinderii SA „Red Nord Vest”, atrage atenția la motivarea și explicația oferită anterior de Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în hotărîrea 1ra-546/2016 în privința lui Solomon Gheorghe învinuit tot de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin.(1) Cod penal, pentru cauzarea de daune considerabile întreprinderii în cauză;

- în cazul învinuirii inculpatului Botezatu Anatolie, inclusiv pe primul episod, dauna considerabilă nu a fost demonstrată, mai cu seamă nu a fost motivată conform cerințelor art.126 Cod penal, or în cadrul ședinței de judecată reprezentantul întreprinderii a declarat că aceasta nu se află în proces de insolvență iar așa-zisul prejudiciu care de fapt nici nu a fost demonstrat nu a influențat cumva la activitatea întreprinderii, la achitarea drepturilor salariale etc;

- era în sarcina instanței de apel să demonstreze cu probe și mai ales să motiveze de ce suma incriminată inculpatului de 27627 lei 13 bani, este una considerabilă conform cerințelor art. 126 Cod penal, dar nu să se limiteze la expunerea formală a dispoziției art. 335 alin.(1) Cod penal, avînd în vedere că de către apărare a fost invocată aplicarea anterioară de Curtea Supremă de Justiție a acestei norme de drept într-un caz similar;

Cu referire la învinuirea adusă inculpatului pe art.361 alin.(1) Cod penal, face referire la un caz similar, ca precedent deja, în care Colegiul penal lărgit al Curții Supreme, prin hotărîrea nr. 1ra-834/2016 din 31.05.2016 a dispus achitarea cet.Gontea Nelea și Gorbatencova Irina pe art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, iar învinuirea adusă lor este practic ca cea adusă inculpatului Botezatu A;

- întreprinderea SA Red Nord-Vest este o întreprindere care nu cade sub noțiunea de organ sau persoană oficială fiind în sensul hotărîrii sus-citate un particular, iar așa-zisele dări de seamă "Realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pe FRED Dondușeni" și "Informația despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe FRED Dondușeni", a căror falsificare se invocă, nu au fost prezentate vreunui organ sau persoană oficială, fiind

documente de ordin intern, care printre altele sunt niște extrase din programa calculatorului nefiind reglementate, sub aspectul datelor ce trebuie să le conțină, de cine trebuie să fie semnate, șampilate, aprobate, avizate etc. nu numai că de vreun act cu caracter normativ, dar de nici un act sau regulament intern a SA Red Nord- Vest;

-instanța de apel nu a dat nici o apreciere a acestor argumente de drept invocate de apărare, în special sub aspectul jurisprudenței anterioare a Curții Supreme de Justiție într-un caz similar;

- dosarul a fost instrumentat defectuos, neprofesionist, părtinitor și cu scopul evident de a-l trimite cu orice scop în instanță și anume: cu toate că procurorul în învinuire a incriminat inculpatului includerea datelor denaturate în așa-zisele dări de seamă „Realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pe FRED Dondușeni” și "Informația despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe FRED Dondușeni”, în dosar aceste documente nici nu sînt în original.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 16) Cod de procedură penală.

12. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Reieșind din temeiurile de drept ale recursului declarat, se reține că avocatul Tighinean S. în numele inculpatului, invocă incidența cazurilor de casare prevăzute la pct. 6), 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Din conținutul recursului ordinar declarat se reține că, avocatul Tighinean S. în numele inculpatului, critică decizia instanței de apel, adoptată în speță, considerând că eronat a fost casată sentința și s-a ajuns la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Botezatu A., deoarece instanța de apel nu a examinat întreg materialul probator și nu a audiat martorii.

Așadar, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, ce au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, în același timp, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Totodată, Colegiul penal lărgit evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

În particular, la chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Astfel, instanța de recurs reține că, prima instanță l-a achitat pe Botezatu Anatolie de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 335 alin. (1) și art. 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel, în al doilea set de proceduri a admis apelul procurorului, din alte motive decât cele invocate, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, a fost încetat procesul penal în privința lui Botezatu Anatolie în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală, din motivul intervenirii termenului de prescripție. În baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, art. 60 alin. (1) lit. b) CP, a fost încetat procesul penal în privința lui Botezatu Anatolie Ion pe art. 335 alin. (1) CP, cu liberarea acestuia de răspundere penală, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat, că „Fiind audiat în instanța de apel, inculpatul Botezatu Anatolie a declarat că, învinuirea îi este clară, nu recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii...”, ... „Deci, Colegiul penal consideră integral combătută poziția apărării privitor la nevinovăția lui Botezatu A., ...”, în final constatând vinovăția acestuia în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 335 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal, totodată încetarea procesului penal, în prezenta speță.

La acest aspect, Colegiul penal lărgit reține că, la soluționarea chestiunii cu privire la încetarea procesului penal, cu liberarea de răspundere penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că:

- prevederile art. 285 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, conform cărora încetarea urmăririi penale este actul de liberare a persoanei de răspundere penală și de finisare a acțiunilor procedurale, în cazul în care pe temei de nereabilitare legea împiedică continuarea acesteia. Încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod, precum și dacă există cel puțin una din cauzele prevăzute la art. 53 din Codul penal sau dacă se constată că: 1) plângerea prealabilă a fost retrasă de către partea vătămată, a fost încheiată o tranzacție în cadrul procesului de mediere sau părțile s-au împăcat – în cazurile în care urmărirea penală poate fi pornită numai în baza plângerii prealabile sau legea penală permite împăcarea; 2) persoana nu a atins vârsta la care poate fi trasă la răspundere penală; 3) persoana a săvârșit o faptă prejudiciabilă fiind în stare de iresponsabilitate și nu este necesară aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical.

- art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)–9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în

art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. Din alineatul (5) al aceleiași norme rezultă, că în cazul prevăzut la art. **275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului.** În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

- **art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală**, care stipulează că urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care **a intervenit termenul de prescripție** sau amnistia.

- potrivit prevederilor art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul prescripției de tragere la răspundere penală;

- pe tot parcursul procesului penal, inculpatul a pledat nevinovat, aducând în acest sens diferite argumente;

- dispoziția art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, prevede că **sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei**, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu **liberarea de pedeapsă în cazul** prevăzut în art.93 din Codul penal **sau al expirării termenului de prescripție.**

Deci, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal lărgit reține că, această instanță în motivarea soluției a constatat, ca inculpatul nu a recunoscut vina, totodată în baza probelor administrate în cauză a stabilit vina acestuia în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 335 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal, astfel **neavând acordul și voința inculpatului, privind încetarea procesului penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție, ultimul nerecunoscând vina**, instanța de apel în dispozitiv **a liberat de răspundere penală inculpatul Botezatu Anatolie**, din motivul intervenirii termenului de prescripție, fără a ține cont de prevederile **art. 332 alin. (5), 274 pct. (4), 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală.**

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel în partea descriptivă a hotărârii pronunțate a menționat că: *„Acțiunile inculpatului pe deplin se încadrează în prevederile art. 335 alin. (1) Cod penal, caracterizată prin folosirea intenționată de către persoana care gestionează o organizație comercială a situației de serviciu, în interes material și alte interese personale, direct, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice. ... Acțiunile inculpatului pe deplin se încadrează în prevederile art. 361 alin. (1) Cod penal, adică confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă anumite drepturi. Deci, instanța de apel a considerat combătută poziția apărării privitor la nevinovăția lui Botezatu Anatolie, fiind combătute și concluziile instanței de fond, precum că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii ei imputate, or, prin probele cercetate și analizate pe parcursul procesului penal s-a stabilit fapta infracțională, de comiterea căreia se face vinovată*

Botezatu Anatolie. Astfel, instanța de apel a descris declarațiile inculpatului, a martorilor menționați și a indicat materialele cauzei.

De asemenea, în argumentarea soluției, instanța de apel a descris probele, în final făcând constatări privind vinovăția inculpatului, însă fără a evalua toate probele în ansamblu și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând totalmente probele administrate la caz, precum și în instanța de apel. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Alt aspect ce necesită a fi nominalizat la analiza hotărârilor contestate, este faptul că procedura de examinare a apelului, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță prezintă unele particularități aparte. În acest sens, trebuie avute în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția Europeană, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, și prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, potrivit cărora după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel, precum și fără audierea martorilor acuzării, în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorială, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea unei persoane.

În general, pentru corectitudinea judecării prezentei cauze, este imperios de a supune analizei și aprecierii toate probele acumulate în dosar. De altfel, în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe anume pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor importante, sub toate aspectele, în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate, în scopul perceperii directe a probelor de către instanța de judecată pentru formularea opiniei referitor la vinovăția persoanei trimise în judecată.

Or, atunci când unei persoane i se reproșează săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat.

Ca atare, avocatul Tighinean S. în cererea de recurs critică anume faptul că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale expuse supra și a conchis asupra vinovăției acestuia, fără a fi asigurată prezența în instanța de apel a principalului martor, Vacarov D.

Așadar, potrivit celor consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată din data de 29 ianuarie 2020, se constată că procurorul a dat citire declarațiilor inclusiv a martorului Vacarov D., date în cadrul primei instanțe și tuturor mijloacelor de probă, cu consemnarea faptului dat în procesul-verbal,

însă acesta nu a fost prezent pentru audiere în cadrul ședințelor desfășurate de instanța de apel. (a se vedea în acest sens f.d. 29 verso, vol. III).

Așadar, în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reflectat conținutul declarațiilor date de martorul Vacarov D., redând cu exactitate conținutul acestora și afirmând că și prin declarațiile acestuia se confirmă vinovăția inculpatului Botezatu A., fără a dispune audierea acestuia pe viu.

În același timp, se observă că declarațiile martorului Vacarov D. au fost puse de către prima instanță la baza sentinței de achitare în privința lui Botezatu A., astfel, instanța de apel a procedat la o nouă interpretare a declarațiilor martorului, pe care nu l-a audiat *in personam*.

În cazuri similare celor disputate și în prezenta speță, Colegiul atrage atenția că CtEDO în repetate rânduri a statuat că drepturile apărării au fost "*sensibil reduse*" din cauza că persoana a fost condamnată doar pe baza mărturiilor pe care alte instanțe le-au considerat insuficiente, fără a-i audia din nou pe martori, aceleași motive au stat și la baza constatării despre încălcarea dreptului la apărare. (a se vedea în acest sens și Hotărârea CtEDO din 8 noiembrie 2016 (Cererea nr. 41.468/10) în cauza Gutău împotriva României).

Este indubitabil că, prerogativa de a aprecia relevanța unei „oferte de probă”, inclusiv celei făcute de martori, a aparținut instanței de apel, care trebuia să argumenteze faptul neaudierii nemijlocite a martorului respectiv, confirmând prin aceasta echitatea procedurii de judecare a cauzei în apel.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident și cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauză urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării în instanța de apel, într-un nou complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțelor cauzei, să

emită o soluție clară și motivată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Tighinean Sorin în numele inculpatului, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 ianuarie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Botezatu Anatolie Xxxx**, și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 10 decembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor